

ФОРМУВАННЯ ЖУРНАЛІСТСЬКОГО КОНТЕНТУ В ОНЛАЙН-МЕДІА

Марченковська Олеся Валеріївна

здобувач вищої освіти

навчально-наукового інституту менеджменту і маркетингу

Харківський національний університет імені Семена Кузнеця, Україна

Науковий керівник: Афанасьєва Олена Миколаївна

старший викладач кафедри

«Бізнес-журналістики і цифрових медіа»

Харківський національний університет імені Семена Кузнеця, Україна

Інтернет на соціальні мережі змінюють не тільки наше життя, а й журналістські формати. Термін «нові медіа», який професор Мічиганського університету Рассел Нойман, пояснює як «новий формат існування засобів масової інформації, постійно доступних на цифрових пристроях, у яких відбувається активна участь користувачів у створенні та розповсюдженні контенту» почав поширюватися з кінця ХХ століття [5].

Нові жанрові форми поряд з традиційними поступово адаптуються та співіснують у різних медіа, при цьому цей процес є динамічний, що викликає дискусії в науковому і практичному дискурсі. Сучасна онлайн-журналістика формує нові стандарти створення та подання матеріалів. Вона базується на швидкій реакції, різноманітні форматів й гнучкій структурі інформації. Основною тенденцією є переорієнтація на роботу з великими масивами даних та якісний аналіз їхнього впливу на читачів [6].

Але основні норми журналістики так як об'єктивність, достовірність, точність, незалежність, свобода висловлення, баланс думок, оперативність і повнота. залишаються актуальними й у нових джерелах. Класичні норми продовжують слугувати запорукою якісної журналістики й в онлайн-форматі, визначаючи стандарти, які успішно інтегруються із сучасними інструментами та підходами до формування контенту [3].

Процес створення журналістського контенту в інтернеті включає пошук та перевірку інформації, потім проводиться аналіз і структурування для подальшої презентації. Відповідний контент має бути достовірним, базуватися на перевірених джерелах та відповідати запиту аудиторії. Важливим є оновлення підходів до вироблення медійного продукту відповідно до змін сприйняття інформації аудиторією.

Однією з важливих особливостей сучасних онлайн-медіа є широке використання мультимедійних складових та інтерактивних елементів (відео, аудіо, графіка, гіпертекст). Мультимедійний підхід дозволяє не лише підсилити інформативність, а й зробити контент більш конкурентоздатним завдяки залученню користувача до взаємодії з матеріалом. У науковій літературі підкреслюється, що інтерактивність є основною інтегративною характеристикою онлайн-медіа.

Але нові реалії формують нові виклики. Одним із найвідчутніших викликів для журналістського матеріалу в онлайн-медіа є недостатня перевірка інформації, що призводить до поширення неперевірених або навіть неправдивих матеріалів. Через високий темп роботи і прагнення бути першими з новинами журналісти часто не мають часу на ретельний фактчекінг, що підвищує ризик помилок і дезінформації. Проблеми недостатньої перевірки інформації в онлайн-журналістиці є комплексними і потребують суворого дотримання редакційних стандартів, методик фактчекінгу, підвищення кваліфікації журналістів та етичної відповідальності за зміст публікацій. Це надзвичайно важливо для збереження довіри аудиторії та якісного інформування суспільства. Анонімність джерел, вплив алгоритмів соцмереж, інформаційні «бульбашки», маніпуляції й фейки - це ті фактори, які ускладнюють перевірку і підвищують вимоги до професійності журналістів і редакцій [4].

Щоб протистояти цим викликам медіа впроваджують інструменти фактчекінгу, вказують джерела інформації, якщо це не загрожує їх безпеці. Вони швидко виправляють помилки та працюють над прозорістю контенту. Медіа

стали приділяти значну увагу аудиторії, щоб тримати її увагу та лояльність за допомогою інтерактивної взаємодії [7].

Успішні приклади фактчекінгу в українських онлайн-медіа підтверджують ефективність системного підходу до перевірки інформації та боротьби з дезінформацією.

Інститут масової інформації (ІМІ) у 2023 році провів двоетапний моніторинг понад 50 популярних українських онлайн-медіа, серед яких виділились за найвищими стандартами достовірності й етики такі ресурси, як Суспільне, hromadske, Liga.Net, «Українська правда», «Укрінформ», «Дзеркало тижня», «Бабель», НВ та «Еспресо». Ці редакції системно дотримуються професійних стандартів, прозоро вказують джерела, відокремлюють факти від коментарів і швидко реагують на помилки. На цих медіа припадає близько 95% дотримання журналістських стандартів у центральних стрічках новин [2].

Фактчекінгові платформи, що працюють в Україні, зокрема StopFake, VoxCheck, «Слово і діло», а також проекти «Без брехні» і НотаСнота, успішно розвінчують фейки та маніпуляції. StopFake спеціалізується на спростуванні проросійської дезінформації і регулярно оновлює базу наявних фейків, працюючи з викладачами, студентами і медійниками. Проект VoxCheck використовує методику «натисни та перевір», коли будь-хто може прослідкувати логіку і аргументацію фактчекерів. Матеріали проходять ретельну редакційну перевірку, а результатом є позначення неправдивого контенту на платформах соцмереж у рамках партнерства з Meta.

Крім того, мобільність і персоналізація - ключові тренди, що визначають формат подачі новин. Люди більше споживають інформацію через смартфони, месенджери, соцмережі і очікують швидких, зрозумілих і візуально привабливих форматів. Короткі відеоролики, аудіоподкасти, інфографіки, дайджести - це новий ритм у споживанні новин у цифрову епоху [5].

Отже, сучасна онлайн-журналістика - це складний, динамічний процес, який поєднує класичні цінності й норми з інноваційними технологіями, мультимедійністю та підходами, що враховують поведінку та інтереси сучасної

аудиторії. Великий виклик для професії - зберегти довіру і професійність у світі інформаційного шуму, постійного потоку даних і цифрової взаємодії [1].

Список використаних джерел:

1. Громадський простір «OSINT-розвідка у роботі журналістів/ок»/ [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.prostir.ua/?library=osint-rozvidka-u-roboti-zhurnalistivok>
2. Детектор медіа «Моніторинг ІМІ визначив дев'ять найякісніших онлайн-медіа України»/[Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://detector.media/infospace/article/209605/2023-03-31-monitoring-imi-vyznachyv-devyat-nayyakisnishykh-onlayn-media-ukrainy/>
3. Інститут масової інформації «Сучасні стандарти професійної журналістики»/ [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://imi.org.ua/monitorings/suchasni-standarty-profesijnoyi-zhurnalistyky-i42512>
4. Проць А. «Алгоритми соцмереж та інформаційні бульбашки: виклики для журналістики»/ [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://mediakrytyka.lnu.edu.ua/ohlyady-analytyka/alhorytmy-sotsmerezhta-informatsiyni-bulbashky-vyklyky-dlya-zhurnalistyky.html>
5. Соколов В. «Тренди цифрової журналістики у 2025 році: що змінюється на новинних порталах»/ [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://surl.li/lhstmm>
6. Шевченко В. «Особливості контенту в сучасному журналістикознавстві»/ [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/411685.pdf>
7. Tribuna.pl.ua «Тренди цифрової журналістики 2025: що змінюється для читачів»/ [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://tribuna.pl.ua/trendi-cifrovoyi-zurnalistiki-2025-shho-zminiujetsia-dlia-citaciv/>